

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot
bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot
bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar
2028
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Regering beslist om de adviezen van de Vlaamse Planningscommissie betreffende de subquota van arts-specialisten en tandarts-specialisten voor het jaar 2028 te volgen en om conform artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod subquota voor het jaar 2028 te bepalen voor de arts-specialisten en de tandarts-specialisten.

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering legt die subquota vast.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld welzijn, ISE beleidsondersteuning, vermeld in de beleidsnota van Caroline Gennez, Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen. De subquota vallen onder de operationele doelstelling om te investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning te kunnen bieden.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Planningscommissie heeft conform artikel 3, §1, tweede lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod reeds adviezen gegeven over wenselijke subquota voor de jaren 2025, 2026 en 2027.

Vertrekkende van deze adviezen heeft de Vlaamse Regering conform artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod reeds subquota vastgelegd voor de jaren 2025, 2026 en 2027.

Eind 2024 gaf de Vlaamse Planningscommissie conform artikel 3, §1, tweede lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod advies over de subquota voor arts-specialisten en tandarts-specialisten voor het jaar 2028. De adviezen werden gegeven op 9 en 10 december 2024 en zijn als bijlage bij deze nota gevoegd.

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering volgt de adviezen van de Vlaamse Planningscommissie betreffende de subquota voor het jaar 2028 en bepaalt daarmee de subquota van arts-specialisten en tandarts-specialisten voor het jaar 2028.

De Inspectie van Financiën gaf advies op 19 februari 2025.

Het voorontwerp werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/43.

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2028 werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21 maart 2025 (VR 2025 2103 DOC. 0173/1 en VR 2025 2103 DOC. 0173/2).

Op 10 april 2025 heeft de Raad van State, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, advies nr. 77.586/3 gegeven. Dat advies kan niet volledig worden gevolgd.

De motivering m.b.t. het toepassingsgebied van Richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 én de daaruit voortvloeiende redenering over de evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen uit de nota aan de Vlaamse regering betreffende de bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2027 (VR 2024 2106 DOC.0965/1BIS) zou hier herhaald kunnen worden omdat ze onverkort van toepassing is op de bepaling van de kandidaten voor het jaar 2028, bovendien was ze ook korter te lezen in de nota bij huidig ontwerp (VR 2025 2103 DOC. 0173/1). Dat de afdeling Wetgeving vasthoudt aan haar eerdere conclusie en opmerkt dat in een beroep bij de afdeling Bestuursrechtspraak een middel wordt opgeworpen dat daarmee in lijn ligt, wil niet zeggen dat de Vlaamse Regering het bij het verkeerde eind heeft.

Door de opmerkingen van de Raad van State is opgevallen dat naar aanleiding van het wetgevingstechnisch -en taaladvies betreffende dit ontwerp van besluit een aantal woorden zijn weggefallen die terug ingevoegd zullen worden in artikel 1 en 2 van het ontwerp. Het gaat om de woorden “van die” die tussen het woord “maximumaantal” en het woord “kandidaten” worden ingevoegd.

De uitvoeringsbepaling vervat in artikel 3 verwijst naar de bevoegdheidsomschrijving van de Vlaams minister bevoegd voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie. Deze omschrijving verwijst in artikel 8 paragraaf 1 naar het beleidsveld “gezondheids- en woonzorg” en dient dus zo in het ontwerp van besluit opgenomen te worden.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Zoals werd toegelicht bij de totstandkoming van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 (VR 2020 3010 DOC.1177/1) is de Vlaamse Gemeenschap ingevolge de zesde staatshervorming bevoegd geworden voor de contingentering van de gezondheidszorgberoepen, rekening houdend met

het federale quotum. De Vlaamse Gemeenschap kan een eigen planning voeren inzake het medisch aanbod die beter afgestemd is op haar specifieke noden. Concreet wordt gepoogd tegemoet te komen aan het probleem van knelpuntspecialisaties door enerzijds de mogelijkheid om in te stappen in een opleiding die leidt naar een (te) vaak gekozen specialisatie te beperken, en anderzijds de keuze voor knelpuntspecialisaties aan te moedigen. Binnen de verschillende specialisaties is er namelijk een onevenwicht ontstaan: voor bepaalde bijzondere beroepstitels is er een overaanbod, terwijl er voor andere een tekort is (knelpuntspecialisaties). De subquota hebben als doel om het overaanbod weg te werken, de wachttijden voor de patiënten te verlagen en zo de kwaliteit van zorg te verhogen.

Voor de arts-specialisten adviseert de Vlaamse Planningscommissie om maximumquota in te stellen voor 20 bijzondere beroepstitels en drie groepen van bijzondere beroepstitels:

Dermato-venereologie	16
Klinische genetica	4
Nucleaire geneeskunde	5
Orthopedische heekunde	25
Otorhinolaryngologie	17
Pathologische anatomie	11
Radiodiagnose	24
Stomatologie	7
Urologie	13
Klinische Biologie	15
Neurochirurgie	6
Oftalmologie	22
Radiotherapie-oncologie	4
Anesthesie-reanimatie	56
Fysische geneeskunde en revalidatie	17
Gynaecologie-Verloskunde	25
Neurologie	20
Pediatrie	33
Plastische heekunde	7
Psychiatrie, meer bepaald volwassenpsychiatrie	50
Acute geneeskunde en urgentiegeneskunde	40
Vasculaire heekunde, viscerale heekunde, thoracale heekunde en cardiale heekunde	22
Cardiologie, gastro-enterologie, geriatrie, inwendige geneeskunde, medische oncologie, pneumologie en reumatologie	160

De Vlaamse Planningscommissie adviseert daarnaast om geen subquota op te leggen voor huisartsgeneeskunde, kinder- en jeugdpsychiatrie en klinische farmacologie en farmaceutische geneeskunde.

- Gelet op de tekorten aan huisartsen en kinder- en jeugdpsychiaters, vereisen de opleiding huisartsgeneeskunde en de opleiding kinder- en jeugdpsychiatrie een positief en stimulerend beleid en is het bijgevolg niet wenselijk om voor deze disciplines een maximumquotum op te leggen. De Vlaamse Planningscommissie beveelt de decanen van de Vlaamse universiteiten wel aan om voor deze disciplines richtquota na te streven, namelijk 478 voor huisartsgeneeskunde en 30 voor kinder- en jeugdpsychiatrie.
- Onder de klinische farmacologie en farmaceutische geneeskunde worden activiteiten buiten de RIZIV-nomenclatuur uitgevoerd (i.e. activiteiten waarbij de arts-specialist in het kader van de ziekteverzekering geen terugbetaalbare prestaties attesteert). Hierdoor is het volgens de Vlaamse Planningscommissie wenselijk om deze discipline buiten de subcontingentering te

houden en toe te voegen aan artikel 5 van het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod.

Voor de tandarts-specialisten adviseert de Vlaamse Planningscommissie een maximumquotum van 12 voor orthodontie en een maximumquotum van 5 voor parodontologie.

De Vlaamse minister van Welzijn, Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen hecht belang aan een besluit van de Vlaamse Regering dat de gegeven adviezen vertaalt in concrete subquota voor 2028.

Dit voorontwerp van besluit volgt het advies van de Vlaamse Planningscommissie.

De Vlaamse Regering bepaalt met dit voorontwerp van besluit conform artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod subquota na advies van de Vlaamse Planningscommissie hieromtrent.

De Vlaamse regering wordt er attent op gemaakt dat het voorontwerp van besluit geen voorwerp dient uit te maken van een ex antebeoordeling in de zin van artikel 4 van richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen. Die richtlijn is, gelet op artikel 2, lid 1 ervan, immers uitdrukkelijk van toepassing op regelingen die betrekking hebben op *“de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten die de toegang tot of de uitoefening, dan wel één van de wijzen van uitoefening, van een gereguleerd beroep beperken, met inbegrip van het voeren van beroepstitels en de beroepsactiviteiten die een dergelijke titel toelaat, en die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2005/36/EG vallen”*. Er kan niet worden ingezien hoe het voorontwerp van besluit betrekking heeft op en binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2005/36/EG valt. In artikel 2, lid 1, van de voormelde Richtlijn staat immers: *“Deze richtlijn is van toepassing op alle onderdanen van een lidstaat, met inbegrip van beoefenaren van de vrije beroepen, die in een andere lidstaat dan die waar zij hun beroepskwalificaties hebben verworven, een gereguleerd beroep willen uitoefenen, hetzij als zelfstandige, hetzij als werknemer. Deze richtlijn is eveneens van toepassing op alle onderdanen van een lidstaat die buiten hun lidstaat van oorsprong een beroepstage hebben gevolgd.”*

De motivering m.b.t. de evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen uit de nota aan de Vlaamse regering, betreffende de bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2026 (VR 2023 2605 DOC.0600/1) en uit de nota aan de Vlaamse regering, betreffende de bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2027 (VR 2024 0305 DOC.0650/1) kan hier herhaald worden omdat ze onverkort van toepassing is op de bepaling van de kandidaten voor het jaar 2028:

‘De met het ontworpen besluit beoogde subquota zijn geheel irrelevant voor zij “die in een andere lidstaat dan die waar zij hun beroepskwalificaties hebben verworven, een gereguleerd beroep willen uitoefenen”. In artikel 1, 1°, van het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod staat dat een universitair attest een nominatief attest uitgereikt door de persoon die belast is met het bestuur van een faculteit geneeskunde van een Belgische universiteit, of een persoon daartoe door deze aangewezen, aan een kandidaat voor een opleiding leidend tot een van de beroepstitels, voorbehouden aan de houders van een wettelijk diploma van doctor in de genees-, heel- en verloskunde of van de academische graad van arts, bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de lijst van bijzondere beroepstitels voorbehouden aan de beoefenaars van de geneeskunde, met inbegrip van de tandheelkunde, die over een diploma van arts met een basisopleiding beschikt afgegeven door een Belgische universiteit; dat het bewijs levert dat in de loop van een bepaald jaar de betrokken kandidaat bij de Faculteit geneeskunde van die universiteit een volledige cursus kan beginnen leidend tot een van de voornoemde beroepstitels,

en dat aantoonst in hoever, indien dit het geval is, de betrokken kandidaat over een vrijstelling van contingentering beschikt.’

Hieruit volgt dat het voorontwerp van besluit niet onder het toepassingsgebied van Richtlijn 2005/36/EG valt en de evenredigheidstoetsing van richtlijn (EU) 2018/958 niet toepasselijk is aangezien het voorontwerp betrekking heeft op beoefenaars van de geneeskunde, met inbegrip van de tandheelkunde, die over een diploma van arts met een basisopleiding beschikt afgegeven door een Belgische universiteit.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 bepaalt het maximumaantal kandidaten dat voor het jaar 2028 kan worden toegelaten tot bepaalde titels van niveau 2 en 3 voor artsen. Het gaat om 20 beroepstitels en drie groepen van beroepstitels, allen vermeld in artikel 1 tot en met 2bis van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de lijst van bijzondere beroepstitels voorbehouden aan de beoefenaars van de geneeskunde, met inbegrip van de tandheelkunde.

Artikel 2 bepaalt het maximumaantal kandidaten dat voor het jaar 2028 kan worden toegelaten tot verschillende bijzondere beroepstitels voor tandartsen. Het gaat om de bijzondere beroepstitels van tandarts specialist in de orthodontie en tandarts specialist in de parodontologie, vermeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de lijst van bijzondere beroepstitels voorbehouden aan de beoefenaars van de geneeskunde, met inbegrip van de tandheelkunde.

Artikel 3 bevat de uitvoeringsbepaling.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen financiële impact.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 19 februari 2025.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen weerslag op de lokale besturen, noch qua personeel, noch qua financiën.

4 VERDER TRAJECT

Conform artikel 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod moet de integrale publicatie in het Belgisch Staatsblad voor de start van het academiejaar 2025-2026 gebeuren.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2028;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister Van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ